

**СДРУЖЕНИЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА
В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ**

Изх. № 63
24.06.2026 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**ДО
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ**

**ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**ДО
КОМИСИЯ
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

ОТВОРЕНО ПИСМО

**ОТ
СДРУЖЕНИЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА В ОРГАНИТЕ НА
СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (САОСВ)**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт (САОСВ), като най-голямата професионална организация, представляваща съдебните служители в Република България, изразява своето категорично несъгласие с предложенията за промяна на действащия модел на осигуряване на съдебните служители чрез прехвърляне на осигурителната тежест върху работодателите в съдебната администрация.

Считаме, че подобна мярка не отчита спецификата на статута на съдебните служители, реалното състояние на кадровото обезпечаване в съдебната система, нарастващата административна натовареност и необходимостта от привличане и задържане на квалифицирани кадри в съдилищата, прокуратурите и следствените органи.

В продължение на години законодателят е признавал спецификата на труда на съдебните служители и в чл. 351, ал. 1 от Закона за съдебната власт е предвидил задължителното обществено и здравно осигуряване да се извършва за сметка на бюджета на съдебната власт. Това не е привилегия, а част от законово установения статут на съдебния служител, отчитащ особената отговорност, ограниченията и ролята на съдебната администрация за функционирането на правосъдието.

Днес съдебната система е изправена пред сериозни кадрови предизвикателства. Все по-трудно се намират квалифицирани кандидати за работа в съдилищата, прокуратурите и следствените органи. Свободните щатове остават незаети с месеци, а в много случаи конкурсите приключват без достатъчно кандидати.

В същото време натовареността на съдебните служители непрекъснато нараства. Намаляването на числеността на администрацията през годините, увеличаването на обема от работа, дигитализацията на процесите, електронното правосъдие, новите информационни системи, статистическата отчетност и непрекъснато нарастващите административни изисквания водят до ситуация, в която един служител често изпълнява функциите на няколко длъжности едновременно.

За разлика от натовареността на магистратите, която е предмет на постоянен анализ и обсъждане, натовареността на съдебната администрация рядко е обект на реална оценка, въпреки че именно съдебните служители осигуряват ежедневно функциониране на съдебната система.

Не бива да се пренебрегва и фактът, че съдебните служители работят при специфичен режим и ограничения. Те са обвързани със строги правила за несъвместимост, конфликт на интереси и професионална етика. Възможностите им за допълнителна трудова дейност са ограничени, а участието им в търговски дружества и управителни органи е поставено под специален режим. Именно поради тези особености законодателят е предвидил специален статут за работещите в съдебната власт.

С тревога отбелязваме, че предложените промени вече срещнаха сериозна съпротива от страна на представителните синдикални организации. Споделяме изразените опасения, че подобна мярка би довела до реално намаляване на разполагаемия доход на работещите, без да предлага механизъм за компенсиране на загубите и без да отчита спецификите на отделните системи в публичния сектор, включително съдебната власт.

Подкрепяме становището, че ако обществото и законодателят желаят да водят разговор за равнопоставеност между публичния и частния сектор, този разговор следва да бъде цялостен. Той трябва да обхваща не само осигурителните вноски, но и ограниченията, произтичащи от статута на съдебните служители, възможностите за допълнителна трудова дейност, участието в търговски дружества, кариерното развитие, условията на труд и реалната натовареност.

На този фон всяко реално намаляване на нетните възнаграждения ще задълбочи съществуващите проблеми и ще доведе до още по-големи затруднения при привличането и задържането на квалифицирани кадри.

Не бива да се забравя, че зад всеки съдебен акт стоят не само магистратите, но и съдебните служители – съдебни секретари, деловодители, архивари, призовкари, съдебни администратори, системни администратори, счетоводители, специалисти по човешки ресурси и десетки други професионалисти, без които правораздаването би било невъзможно.

Съдебната администрация не е разход, който може да бъде съкращаван без последици. Тя е основен елемент от функционирането на съдебната власт и гаранция за навременно, ефективно и качествено правораздаване.

Подобна мярка би довела до:

- реално намаляване на доходите на съдебните служители;
- задълбочаване на кадровата криза в съдебната система;
- затруднения при привличането и задържането на квалифицирани кадри;
- демотивация на работещите в съдебната администрация;
- увеличаване на текучеството и риска от напускане на подготвени специалисти;
- допълнително влошаване на административния капацитет на съдебната система.

Призоваваме Народното събрание, Министерския съвет, Министерството на финансите, Висшия съдебен съвет и всички отговорни институции да не допускат приемането на законодателни промени, които ще доведат до фактическо намаляване на възнагражденията на съдебните служители.

Настояваме за открит обществен и професионален дебат с участието на представителните синдикални организации, професионалните организации в съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Министерството на финансите и Народното събрание, преди предприемането на каквито и да било законодателни промени, засягащи възнагражденията и социалния статус на съдебните служители.

Ако държавата действително търси равнопоставеност и устойчивост, разговорът следва да обхване не само осигурителния модел, но и натовареността, кариерното развитие, ограниченията, произтичащи от статута на съдебните служители, условията на труд и възможностите за привличане и задържане на квалифицирани кадри в съдебната система.

През 2018 г. съдебните служители успяха да защитят своята позиция и да убедят институциите, че стабилността на съдебната система не може да се постига чрез ограничаване на законово гарантирани права. Вярваме, че и днес държавата ще прояви необходимата отговорност и ще вземе решение в интерес на българското правосъдие, неговата ефективност и хората, които ежедневно работят за него.

С УВАЖЕНИЕ,

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ

**Председател на Сдружение на
администрацията в органите на
съдебната власт**

